

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

INCIDENTEN MET GGO'S

BVF-cursus, 24 september 2026

Incidenten zijn onderdeel van het leven

- Ongelukken gebeuren en zijn niet altijd te voorkomen
- Wees voorbereid op incidenten
- Los het op en leer ervan
- Onderscheid incidenten en bijna incidenten
- Vaak al opgenomen binnen de arbo organisatie

Hoe ontstaan incidenten?

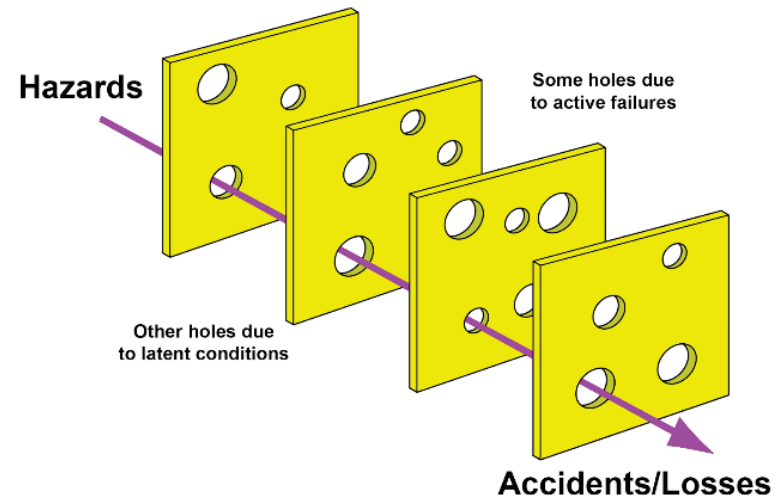
- Softwarematige fouten
- Technisch falen en materiaalmoetheid
- Procedurele fouten
- Gebrekkig test- en onderhoudsregime
- Gewijzigde omstandigheden
- Bedrijfscultuur
- Menselijke fouten
- Financiële oorzaken

Root Cause Analysis (RCA)

Tripod analyse

Swiss Cheese Model

Management of Change (MOC)

De BVF treedt op bij incidenten

De taken van de BVF: (artikels uit Regeling ggo)

- Treedt op bij incidenten, ongevallen en afwijkingen van de geldende regels (art 7.1.c);
- Evalueert en rapporteert over het optreden aan de gebruiker en OL/VM (art 7.1.d);
- Meldt onverwijld intern aan de gebruiker bij situaties waarin risico voor mens of milieu aanwezig kan zijn (art 7.1.f);
- Bevoegdheid zelfstandig op te treden in noodsituaties (art 7.2.b).

De gebruiker dient te voorzien in procedures/veiligheidsvoorschriften voor bovengenoemde punten (art 9.2.b, 9.1, 9.3.e).

Gegevens van incidenten en de afhandeling moeten vastgelegd worden in de administratie (art 10.1.i.2).

en meldt het incident aan ons (indien nodig)

"De gebruiker voorziet in het opstellen van een procedure voor het onverwijld melden aan de Minister van situaties waarbij mogelijk ernstig risico voor mens en milieu is ontstaan." (art 9.1.b Regeling ggo)

Praktisch:

- Melden bij de ILT moet als:
 - Barrière ingeperkte ruimte doorbroken;
 - En ggo-materiaal vrijgekomen;
 - En niveau III of hoger.
- Melden mag altijd.
- Online melden via www.ilent.nl/melden onder "Stoffen en producten"
- Telefonisch 088 489 0000 (klantcontactcentrum)
- Direct bij de ggo inspecteurs: ggo-toezicht@ilent.nl of telefonisch

De ILT handelt de melding vervolgens af

- Afweging: wel of niet (meteen) naar locatie gaan;
- Contact met de BVF (telefonisch/mail);
- Mogelijk een bezoek aan locatie;
- Mogelijk aanpak van het incident bespreken;
- Mogelijk afspraken maken;
- Afsluiting per brief of mail.

Vaak heeft de BVF het incident al correct afgehandeld en volgt er geen verdere actie vanuit onze kant.

Let op dat er geen piketdienst is voor ggo's, incidenten worden alleen afgehandeld tijdens kantooruren.

Tips om incidenten te voorkomen

- Test apparatuur, procesinstallaties en de softwarematige regeling daarvan, vóór ingebruikname en na onderhoud.
- Test of de gehanteerde procedures voor ontsmetting van materialen en inactivering van ggo's ook daadwerkelijk doen wat ze voor ogen hebben. Vertrouw niet altijd blindelings op literatuurgegevens.
- Controleer of procedures begrepen worden door de uitvoerders.
- Leer van voorgaande incidenten en incidenten van derden.

VOORBEELDEN

- Een ML-I lab gaat verbouwd worden.
- De ruimte wordt niet formeel vrijgegeven.
- Daarna kunnen menselijke fouten zich opstapelen.
- Resultaat: een vat met ggo-afval belandt in een container met sloopafval op het buitenterrein.

- Gewijzigde omstandigheden.
- Ontbrekende procedures.
- BVF onvoldoende betrokken.

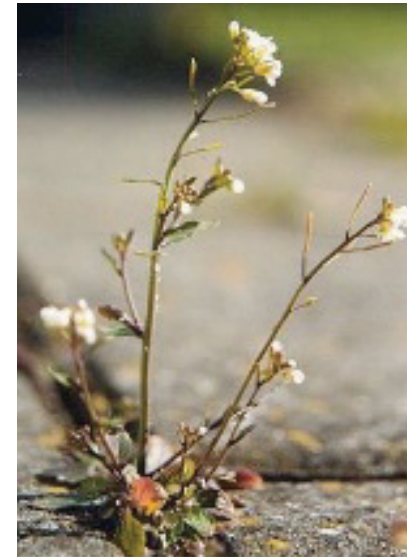

- Een afvalwatersysteem van een ML-III faciliteit raakt verstopt en de toevoerklep blijft gesloten.
- De automatische watertoevoer stopt echter niet: de faciliteit overstroomt.
- Wat blijkt: de automatische stop op de watertoevoer was ondanks de planning nooit in geprogrammeerd. Bij ingebruikname was het systeem niet getest op dit onderdeel.

- Zaden van de zandraket, *Arabidopsis thaliana*, verspreiden zich erg gemakkelijk.
- Na monitoring van het buitenterrein bij een kassencomplex werden plantjes aangetroffen bij de lunchplek van de medewerkers en langs de route naar de auto's van de medewerkers.

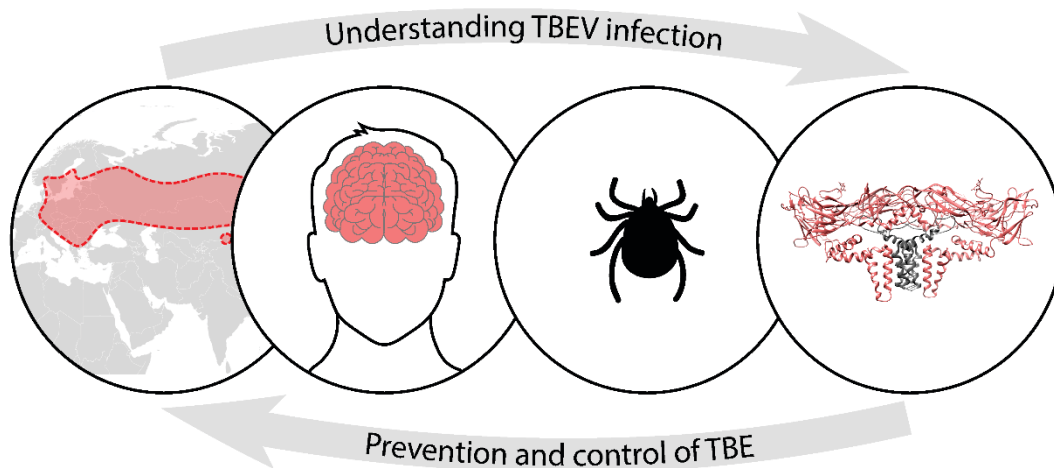
- Na een test blijkt dat de inactivatieprocedure in een autoclaaf niet voldoet.
- Deze testresultaten leiden niet tot aanpassing van de werkprocedure: de onbedoelde lozing van levend materiaal gaat lange tijd door.

- Een plant geassocieerd met een ggo en bestoven met hommels wordt in een PKM-II in plaats van een PKM-III kas gehouden, doordat het risico van de werkzaamheden niet is beoordeeld volgens bijlage 5.
- Dode hommels worden in de hal naast de kas gevonden.

- In wildtype TBEV-werk (tick-born encephalitis virus) wordt een levering per post ontvangen zonder paklijst.
- De levering blijkt een gg-TBEV te bevatten.

- Door een constructiefout blijkt er een open verbinding zonder HEPA filter te bestaan tussen een ML-III lab en een andere ruimte. Dit is niet door testen ondervangen.

- In een niveau III dierenfaciliteit wordt een onregelmatigheid in de druk waargenomen.
- Geen oorzaak vastgesteld; geen verder onderzoek.
- De volgende dag gaat de faciliteit in overdruk.
- Wat blijkt: een paar maanden eerder werden twee kleppen softwarematig door derden uitgezet voor onderhoud, en niet meer aangezet. Er is geen controle geweest op het weer in werking stellen van de kleppen.

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Bedankt voor de
aandacht

Vragen?

ggo-toezicht@ilent.nl